

2070803720

Vragen van de leden **Van Velzen** en **De Wit** (beiden SP) aan de staatssecretaris van Justitie over *de toepassing en de omstandigheden van vreemdelingenbewaring*. (Ingezonden 30 oktober 2007)

1

Wat is uw reactie op de conclusie van Van Kalmthout dat de vreemdelingenbewaring vrijwel steeds wordt toegepast zonder dat wordt nagegaan of met een lichter middel kan worden volstaan, zoals een meldingsplicht, de tijdelijke huisvesting van een vreemdeling op een betrouwbaar adres, elektronisch toezicht, borgtocht en intensief toezicht?¹ In hoeverre is deze praktijk in strijd met het beginsel van minimale beperkingen, zoals onder andere vastgelegd in artikel 15 vierde lid van de Grondwet?

2

Wordt er in alle gevallen specifiek getoetst of aan de voorwaarden voor vreemdelingenbewaring is voldaan, te weten een concreet zicht op uitzetting en alleen indien het belang van de openbare orde of de nationale veiligheid dit vordert? Is het waar dat het enkele feit dat een vreemdeling Nederland niet uit eigen beweging verlaten heeft, voldoende grond om daarin een bedreiging van de

openbare orde te zien? Zo ja, bent u bereid strenger te toetsen of er werkelijk sprake is van een bedreiging van de openbare orde? Zo neen, kunt u uitgebreid aangeven op welke wijze deze toets in de praktijk plaatsvindt?

3

Is het waar dat van de personen die langer dan drie maanden in bewaring zijn gehouden, uiteindelijk minder dan 20% werkelijk wordt uitgezet, en dat na zes maanden de kans op uitzetting vrijwel nihil is?¹ Wat zegt dat over de toepassing van het vereiste dat er slechts tot vreemdelingenbewaring mag worden overgegaan indien er concreet zicht is op uitzetting?

4

Hoe beoordeelt u de ontwikkeling, zoals geschetst door Van Kalmthout, dat er in 1980 slechts 45 politiecellen waren vrijgemaakt voor vreemdelingendetentie en er niet meer dan vijfhonderd vreemdelingen in vreemdelingendetentie zaten met een gemiddelde verblijfsduur van één maand, en dat deze cijfers toenemen totdat de totale detentiecapaciteit dit jaar 3100 plaatsen zal bedragen en de gemiddelde verblijfsduur 56-75 dagen zal zijn? Deelt u de mening dat deze ontwikkeling van het steeds meer en steeds langer administratief opsluiten van vreemdelingen zorgelijk is? Is de gemiddelde verblijfsduur zoals

aangegeven door Van Kalmthout voor het jaar 2007 juist? Zo neen, wat is dan wel de gemiddelde verblijfsduur?

5

Waarom is er geen wettelijk maximum voor de duur van de vreemdelingenbewaring? Bent u bereid een maximale termijn in de wet op te nemen? Zo neen, waarom niet?

6

Hoe beoordeelt u de conclusie van Van Kalmthout dat het regime van de vreemdelingenbewaring een kloon is geworden van het strafrechtelijk punitief georiënteerde regime voor voorlopig gehechte of afgestrafte criminelen?

7

Is het waar dat er geen specifieke regelgeving voor vreemdelingenbewaring is en dat de Penitentiare beginselenwet derhalve onverkort van toepassing is? Is het waar dat er standaard een sober regime heerst in vreemdelingendetentie? Deelt u de mening dat de omstandigheden in de vreemdelingendetentie ernstig tekort schieten, mede met het oog op het in de loop der jaren gereduceerde dagprogramma, het afgeschafte avondprogramma, het terugbrengen van de mogelijkheden van recreatie, arbeid en sport en de constatering

dat men 20–21 uur per etmaal op cel zit? Kunt u uw antwoord toelichten?

8

Is het waar dat mannen en vrouwen bij elkaar in vreemdelingenbewaring zitten? Leidt dit wel eens tot problemen? Zo ja, hoe worden deze opgelost?

9

Deelt u de mening dat de praktijk van de vreemdelingenbewaring in Nederland niet in overeenstemming is met de regels van het Europees Comité inzake de voorkoming van folteringen en onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen (de «CPT standards»), met name met de norm dat een gevangenis per definitie niet een geschikte plaats is om iemand op te sluiten die niet is veroordeeld noch verdacht wordt van een strafbaar feit, en de norm dat er meer activiteiten moeten worden aangeboden als de periode dat iemand gedetineerd zit, toeneemt?² Hoe beoordeelt u deze situatie? Kunt u dit toelichten?

10

Is het waar dat de European Prison Rules van de Raad van Europa niet van toepassing zijn op administratief gedetineerden? Deelt u de mening dat zolang er geen gunstigere regels voor administratief gedetineerden zijn ontwikkeld, de omstandigheden van detentie minimaal in overeenstemming moeten zijn met de European Prison Rules? Zo ja, hoe beoordeelt u de huidige omstandigheden van de vreemdelingenbewaring?

11

Welke maatregelen gaat u nemen om de vreemdelingendetentie weer te gebruiken waarvoor het bedoeld is, en de omstandigheden te creëren die de grondrechten van vreemdelingen niet verder beperken dan strikt noodzakelijk? Op welke termijn kan de Kamer een plan van aanpak tegemoet zien?

12

Kunt u deze vragen beantwoorden voor het Algemeen Overleg van 22 november 2007 over de Rapporten van de Inspectie voor de Sanctietoepassing, zodat de

antwoorden hierbij kunnen worden betrokken?

¹ A.M. van Kalmthout, «Het regiem van de vreemdelingenbewaring. De balans na 25 jaar», Justitiële verkenningen, jaargang 33, nummer 4, 2007.

² CPT standards, <http://www.cpt.coe.int/EN/documents/eng-standards-scr.pdf>, pagina 40-41, norm 28 en 29.